

בבית הדין בירושלים

פסק דין 86037

בס"ד, א' מנחם אב תשפ"ו
15/07/2026
תיק מס' 86037

פסק דין

בעניין שבין

מדרשה לפעילויות חינוכיות

לבין

1. תלמוד תורה

2. מורשה חתימה בת"ת

א. רקע ועובדות מוסכמות

התובעת הנה מדרשה המעבירה פעילויות חינוכיות לקבוצות. מוסכם שהתובעת והנתבעת חתמו על חוזה לביצוע הדרכה, וההדרכה הועברה לשביעות רצונה של הנתבעת. ברם, הנתבעת לא העבירה תשלום.

התובעת והנתבעת חתמו על הסכם בוררות של בית הדין, ובתאריך י"ט בסיון תשפ"ו 07/06/2026 התקיים דיון בבית הדין. בפתח הדיון, נתבע 2 שהוא מורשה חתימה בנתבעת, חתם על הסכם הבוררות באופן אישי, והצהיר כי הוא מודע לכך שהדבר עשוי להטיל עליו חיובים כספיים באופן אישי.

ב. טענות התובעת

התובעת ביצעה פעילות חינוכית בת 3.5-4 שעות לתלמידי תלמוד התורה של הנתבעת לפני כשנתיים (אייר תשפ"ד), בעלות של 69 ש"ח ל-105 תלמידים, סה"כ 7,245 ש"ח.

ההסכם המקורי הגדיר את הנתבעת כגורם המשלם, אך לאחר הפעילות התבקש שינוי לגורם משלם אחר (להלן: "הגורם המשלם").

בסמוך לקיום ההדרכה, ולבקשת הנתבעת, התובעת ביטלה את החשבונית הקודמת שיצאה ע"ש הנתבעת, הוציאה חשבונית חדשה על שם הגורם המשלם, ושלחה אותה לנתבעת (שתי החשבוניות – האחת ע"ש הנתבעת, והשניה ע"ש הגורם המממן, הונפקו שתיהן באותו יום (10/05/2024). אך התשלום לא הגיע.

למרות ניסיונות חוזרים ונשנים ליצור קשר באמצעות טלפון והודעות וואטסאפ, כולל התראה על פנייה לדין תורה, לא התקבל מענה או תשלום.

עמוד 1 מתוך 5

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס Fax 02-5379626 www.eretzhemdah.org beidtin@eretzhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

ג. טענות הנתבעת

הנתבעת הכירה בקיום הפעילות ובחוב, והדגישה כי אין כוונה להתחמק מתשלום. לטענת הנתבעת, סוכם שיש להוציא את החשבונית על שם הגורם שמימן את הפעילות, וכי קיום חוב פתוח על שם התלמוד תורה מעכב תקציבים ויוצר בעיות בהנהלת החשבונות העירונית. נתבע 2 הציע לשלם את החוב מכיסו הפרטי, בתנאי שהתובעת תנפיק מסמך המבטל את החוב של הנתבעת. נתבע 2 חתם על הסכם הבוררות גם בתור אדם פרטי הערב לכך שהחוב יוסדר.

ד. החלטות שניתנו במהלך הדיון ובסמוך לו

בית הדין הדגיש את חומרת הלנת שכר, ושנדרש פתרון מיידי לחוב בן השנתיים. הוחלט כי התובעת תשלח מסמך רשמי המצהיר כי אין לה תביעה כלפי הנתבעת וכי חשבון העסקה בוטל, ככל שהתשלום יועבר על ידי גורם אחר. במהלך ההפסקה בדיון המסמך נכתב, הודפס, נחתם והועבר לנתבעת. הנתבעת התחייבה כי התשלום מהגורם המממן יעבור תוך 30 יום. נקבע כי הצדדים יעדכנו את בית הדין על מצב התשלום ועל קבלת אישור התשלום עד כ"ד בתמוז תשפ"ו (35 יום ממועד הדיון). התובעת שילמה אגרת בית דין בסך 500 ש"ח. בית הדין הסביר כי חלוקת האגרה בין הצדדים בשווה (כך שכל צד ישלם 250 ש"ח) תלויה בשאלה האם הנתבעת אחראית לעיכוב התשלום. אם הנתבעת תוכיח ששלחה לתובעת דוא"ל ברור עם הנחיות לביטול החוב והוצאת חשבונית חדשה, והתובעת לא פעלה, אזי האגרה תחלק בשווה. אם הייתה טעות מצד הנתבעת (הדוא"ל לא נשלח/לא הגיע), הנתבעת תישא במלוא הסכום. בית הדין קבע כי על הנתבעת להציג את הדוא"ל המדובר, שבו היא ביקשה שהחשבונית תישלח ע"ש הגורם המממן.

ה. אי ביצוע הוראות בית הדין לאחר הדיון

במהלך התקופה שלאחר פסק הדין, הנתבעת או מי מטעמה לא העבירה את התשלום לנתבעת. בנוסף, הנתבעת לא שלחה את הדוא"ל המדובר, ולא פרעה את החוב, למרות פניות חוזרות ונשנות של בית הדין.

בלית ברירה, בית הדין נאלץ לפעול בדרך של מתן פסק דין.

ו. דיון

במהלך הדיון הדגשתי את החשיבות של תשלומי שכר שכיר במועד, ועד כמה חמור הוא העוון של הלנת שכר. נתבע 2 מיהר להשיב שאין צורך להדגיש זאת, ושהדבר ברור. למרות זאת, ולמרות התחייבות מפורשת שהתשלום יועבר – עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו. התשלום לא בוצע, והתובעת עדיין ניצבת מול שוקת שבורה.

דומה כי הנתבעים אינם מזועזעים דיים מחומרת העוון של הלנת שכר, ואני צריך לחזור ולהדגיש זאת. כך נאמר בגמ' במסכת חגיגה (דף ה ע"א):

"רבי יוחנן כי מטי להאי קרא בכי: 'וקרבתי אליכם למשפט והייתי עד ממהר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר ובעשקי שכר שכיר'. עבד שרבו מקרבו לדונו, וממהר להעידו, תקנה יש לו! אמר רבי יוחנן בן זכאי: אוי לנו ששקל עלינו הכתוב קלות כחמורות."

ופרשו המפרשים שם, שכאשר אדם חוטא בעבירה של הלנת שכר שכיר, הוא נענש עליה כמו שהיה נענש על העבירות החמורות המנויות בתחילת הפסוק. ה"קל" בעבירת הלנת שכר הוא, שממנה יותר לחזור בתשובה ולהתכפר ע"י שיחזיר את העושק אשר עשק, מה שאין כן בעבירות החמורות שאין מתכפרות מיד.

הפליג בעניין זה החפץ חיים בספרו אהבת חסד (פרק י סעיף יג):

"כל זה שכתבנו באלו השני פרקים, הוא רק לענין אם מאחר את שכרו ואינו משלם לו בזמנו; אבל אם כובש שכרו לגמרי, ואין בדעתו לפרע לו, ואפילו אם מחסר לו רק פרוטה אחת ממה שנתחייב לו, עובר עוד על מה שכתוב בתורה 'לא תעשק את רעך ולא תגזל' וגו'... והוא פסול לעדות מן התורה עבור זה."

ואמרו חז"ל (שם קי"ב): כל הכובש שכר שכיר, כאלו נוטל את נשמתו, ועובר בחמשה לאוין ועשה. [הינו: "לא תעשק את רעך ולא תגזל" "ולא תלין פעלת שכיר" (ויקרא י"ט י"ג); ו', לא תעשק שכיר עני ואביון", "ולא תבוא עליו השמש", [עשה ד' ביומו תתן שכרו", (דברים כ"ד י"ד-ט"ו)] ... על כן השומר נפשו ישמר את עצמו מאד בענין זה, ויהיה שכרו אתו ופעלתו לפניו."

החפץ חיים שם מפנה למאמר הזוה"ק (קדושים אות פד בדפוס הסולם):

"לא תלין פעולת שכיר, תא חמי מאן דנטיל אגרא דמסכנא כאילו נטיל נפשיה ודאנשי ביתיה, הוא אזער נפשיהו קודשא בריך הוא אזער יומי ואזער נפשיה מההוא עלמא, דהא כל אינון הבלים דנפקי מפומיה כל ההוא יומא כלהו סלקין קמיה דקודשא בריך הוא וקיימין קמיה לבתר סלקא נפשיה ונפשיהו דאנשי ביתיה וקיימין באינון הבלים דפומיה, וכדין אפילו אתגזר על ההוא בר נש כמה יומין וכמה טבאן כלהו מתעקראן מיניה ומסתלקי מניה, ולא עוד אלא דנפשא דיליה לא סלקא לעילא והיינו דאמר רבי אבא רחמנא לשזבינן מנייהו ומעלבונייהו ואוקמוה אפילו עשיר הוא ואליו הוא נושא את נפשו דייקא אפילו מכל בר נש נמי וכל שכן מסכנא,

והיינו דהוה רב המנונא עביד כד הוה ההוא אגיר מסתלק מעבידתיה הוה יהיב ליה אגריה ואמר ליה טול נפשך דאפקידת בידי טול פקדונך ואפילו אמר יהא בידך דאנא (לא) בעינא לסלקא אגרי, לא הוה בעי, אמר פקדונא דגופך לא אתחזי לאתפקדא בידי, כל שכן פקדונא דנפשא, דהא פקדונא דנפשא לא אתיהיבת אלא לקודשא בריך הוא דכתיב (תהלים לא) בידך אפקיד רוחי."

אוסף על האמור, שהתנהלות הנתבעים מעוררת חשד שהם משקרים במצח נחושה. ראשית, בענין הבקשה להעברת החשבונית לגורם המממן – מהתכתובת ששלחה התובעת, עולה תכתובת דוא"ל והודעות ווצאפ בהן הנתבעים דוחה את התובעת בלך ושוב, והטענה כאילו "העיכוב בתשלום הוא בגלל שהחשבונית לא יצאה על שם הגורם המממן" – אינה נזכרת בדברי הנתבעת.

גם הטענה שעלתה בבית הדין, לפיה דרישת החוב של התובעת גורמת לנתבעת בעיות מול העירייה – היא טענה תמוהה, לאור העובדה שלנתבעת אין אישור ניהול תקין זה למעלה מעשור, וניתן לה צו פירוק על ידי בית משפט (כך לפי אתר "גיידיסטאר" נכון למועד כתיבת פסק הדין). על פניו, קיומה של דרישת חוב כזו או אחרת בטלה בשישים מול יתר הבעיות המנהליות אשר הנתבעת עומדת בפניהן.

אינני שולל את האפשרות שהנתבעת דוברת אמת, ובאמת נשלח דוא"ל וכו' והכל צירוף מקרים של טעויות, אבל אדם צריך להתנהל באופן של "והייתם נקיים מה' ומישראל", ובכך הנתבעת ודאי כשלה.

לאור האמור, בנוסף לחוב המקורי ע"ס 7,245 ₪ אני מחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות המשפט של התובעת בסך של 2,500 ₪, נוסף על התשלום המקורי. סכום זה כולל גם עלות אגרת בית הדין.

ז. החלטות

1. הנתבעים שניהם ביחד וכל אחד לחוד, חייבים לשלם לתובעת 7,245 ₪ עבור שירות שקיבלה ועוד 2,500 ₪ בגין הוצאות משפט.
2. לאור העובדה שרובו של החוב הוא חוב ישן שהנתבעים מודים בו – יש לבצע את התשלום בתוך 7 ימים מהתאריך הנקוב על פסק הדין.
3. היות שמדובר בהליך מהיר, הצדדים הסכימו מראש לכך שאין אפשרות ערעור.

בזאת באתי על החתום

היום א' מנחם אב תשפ"ו 15/07/2026

ציון במשפט תפודה ושביה בצדקה

הרב אהרן פלדמן, דיין